

Hållbar utveckling – värderingar, världsbilder och visioner VT-15

Litteratursamtal

Bakgrund och syfte

Under kursens fem först veckor kommer ni att träffas i mindre grupper och samtala om veckans litteratur. Syftet med samtalen är att ni med hjälp av varandra ska kunna bearbeta kursens litteratur och på så sätt fördjupa er kunskap och förståelse av den. Ytterligare ett syfte är att samtalen och frågorna ska vara ett stöd i er läroprocess och ge träning i att genom god studie- och lästeknik kunna urskilja viktiga poänger i en text eller bok. Frågorna, samtalen och diskussionsprotokollen ska även användas som instuderingsmaterial inför kursens tentarium. Tiden för era samtal är beräknade till 1h och ni väljer själva tid och plats för genomförandet. Fokus ska ligga på att *samtala och diskutera frågorna*, det dokument ni lämnar in (senast fredagar 23.59) ska endast vara ett kortfattat diskussionsprotokoll där era huvudsakliga poänger presenteras.

Uppgift

Varje vecka ska ni diskutera ett antal frågor som presenteras nedan. Vi uppmuntrar er att lägga mer fokus på de frågor som just ni finner extra intressanta eller utmanande, ni ska dock diskutera *minst 2 frågor/bok*. Vi rekommenderar att ni fördelar ansvaret över skrivandet och inlämningen av protokollet så jämnt ni kan mellan er i gruppen.

Vecka 4

Gränsbrytarna (kap 1-3)

- Vilken betydelse menar de la Reguera att flöden av varor och människor har haft genom historien? Hur har dessa flöden sett ut och vilken inverkan har de haft på dagens samhälle? (Kapitel 1 och 2. Nyckelord: migration, handelsförbindelser, axialtiden, sidenvägen, medborgarskap)
- Hur beskriver de la Reguera den globala ekonomins baksida och vilka konsekvenser menar han att den får? (Kapitel 3. Nyckelord: globalisering, illegal handel/ekonomi)
- De la Reguera beskriver hur handel med människor har sett ut i olika tider och i olika delar av världen, vad kan vi lära oss av det? (Kapitel 3. Nyckelord: slaveri, människosmuggling, kastsystem, papperslösa)

The Natural Alien (kap 1)

- Vilka olika motiv för omsorg om miljön redovisas i kapitlet?
- Varför är Evernden kritisk till "resource management"/"resourcism"? Och varför menar han att det är fel att värdera naturen i pengar? (Nyckelord: resourcism, reifiering ("reification"), inneboende ("inherent") värde, "animate nature (holism) vs. mechanic order (dualism; reification)", den vetenskapliga världsbilden)

Kompendiet

- I sin text skriver Appelqvist om begreppet "teoretisk pluralism", vad är innebörden i det begreppet och varför anser Appelqvist att det är viktigt?

Vecka 5

Gränsbrytarna (kap 4-8)

- I kapitel 4 behandlar de la Reguera framväxten av dagens nyfascism och går sin argumentation från Europas kolonialisering av Afrika, genom imperialismen och byggandet av nationalismen till rasismen, ultranationalismen och fascismen. Diskutera hur

de la Reguera menar att dessa företeelser och begrepp relaterar till varandra. Har ni alla samma tolkning av hans definition av begreppen? (Nyckelord: imperialism, nation, nationalism, rasistisk ideologi, socialdarwinism, ultranationalism, fascism, nyfascism)

- I kapitel 5 beskriver de la Reguera de politisk-geografiska gränsernas uppkomst och betydelse, vilka är författarens huvudsakliga poänger i det här kapitlet? (Nyckelord: nationalstat, medborgaren vs. främlingen, politisk-geografisk gräns)
- I kapitel 6 identifierar författaren tre argument som han menar är tydliga på flera håll i världen i den ultranationalistiska retoriken. Argumenten är formulerade som tre olika hot vilka används som argument för minskad migration. De la Reguera svarar genom kapitlet på dessa tre hot. Vilka är hoten och hur bemöter de la Reguera dem? (Nyckelord: ultranationalistisk retorik, säkerhet, ojämlikhet)
- I kapitel 8 befinner sig de la Regueras resonemang allt närmare nutiden. Han beskriver bland annat händelser på 1900-och 2000-talet som har påverkat förutsättningarna för migration samt åtgärder som idag tas för att minska migrationen, vilka är dessa? (Nyckelord: mänskliga rättigheter, asyl, flyktkonvention)

The Natural Alien (kap 2)

- Miljörelsens mål och synsätt kan idag inte längre vara de samma som i dess tidiga skede hävdar Evernden – varför? Vilka är de förändringar som måste ske?
- Vad karaktäriserar den vetenskapliga (mekanistiska/Cartesianska) världsbildens natursyn och verklighetsuppfattning? (Nyckelord: symbios, föreställningar om självet, Descartes, mekanism, dualism)

Kompendiet

- Vilka lärdomar tar ni med er från att ha läst Rydén med fleras text?

Vecka 6

Gränsbrytarna (kap 9-12)

- I kapitel 9 för de la Reguera ett resonemang om sambandet mellan ökad eller fri migration och möjligheten för fattiga länder att öka sitt ekonomiska välbefinnande samt möjligheten för en minskning av den globala ekonomiska ojämlikheten. Vilka argument för och emot detta samband lyfter författaren fram? Vad anser ni om dessa argument? (Nyckelord: ekonomisk tillväxt, "brain drain", "brain circulation", "rätten att ha rättigheter")
- I kapitel 10 beskriver de la Reguera framväxten av ultranationalism i det moderna Europa, vad lyfter han fram som förklaringar till detta växande fenomen? (Nyckelord: ultranationalism, avhumanisering, xenofobi)
- I kapitel 11 resonerar de la Reguera om spänningarna mellan de två idéerna om universell mänsklig jämlikhet (kosmopolism) och medborgarskap/politisk gemenskap (polis). Han lyfter fram olika argument gällande hur dessa idéer kan användas i vår globaliserad värld, både i vad han anser är en önskvärd och en icke önskvärd riktning. Vilka förslag och idéer beskriver de la Reguera och vad är era tankar om dem? (Nyckelord: polis, kosmopolitism, globalisering, inkluderingsprincipen, medborgarskap)
- I kapitel 11 för de la Reguera även ett resonemang om två olika principer gällande den politiska gemenskapens avgränsning; jus soli (territorialprincipen) och jus sanguinis (härstamningsprincipen). Vad innebär de två olika principerna och hur samt varför har de implementerats olika över världen? (Nyckelord: jus soli, jus sanguinis)

- I bokens sista kapitel knyter de la Reguera ihop bokens tema samt sammanfattar och argumenterar för vad han anser är vägen framåt för den globala migrationen, vad argumenterar de la Reguera för och hur ser hans argument ut? Vilken kritik kan ni själva lyfta mot hans argumentation och lösningsförslag? (Nyckelord: kosmopolitiskt, nationalism, transnationella nätverk, fri rörlighet)
- Genom hela boken har ni fått följa skildringar av olika individers livsöden när de, av olika anledningar, migrerar och korsar geografiska gränser. Vad tar ni med er från att ha läst om Norma, Jamal och Abou?

The Natural Alien (kap 3)

- Hur kan människan enligt fenomenologin nå bortom en dualistisk verklighetsupplevelse?
- Vad karaktäriserar fenomenologins syn på medvetande? Varför har denna syn betydelse för miljörelsen enligt Evernden?
(Nyckelord: fenomenologi, medvetande, Merleau-Ponty, Heidegger, Dasein, being-in-the world)

Kompendiet

- Den här veckan har ni läst en text av Torpman(2013) och en av Hansson(2012), välj ut en av dessa och diskutera eventuella svårigheter i texten. Var det någonting ni inte förstod? Kan ni gemensamt söka svar på eventuella frågor och fördjupa er förståelse av texten?

Vecka 7

Everyday Ethics and Social Change (kap1+4)

- I kapitel 1 beskriver Peterson "utopias of everyday life" och "everyday ethics".
Hur kan upplevelser som ger värde och mening i vårt vardagliga liv reflektera en alternativ etik? (Nyckelord: utopia, private values, public values, "education of desire", ethics, behavior, public sphere)
- I kapitel 4 skriver Peterson om att vår kultur distanserar oss från naturen, hur?
Peterson skriver att förbindelse med naturen inte direkt betyder att vi beter oss mer miljövänligt men: Vilka värderingar kan vi hitta i naturen som vi inte hittar annars? Vad menas med "anti-economic values" och hur kan vår relation till naturen och andra djur hjälpa oss att upptäcka och leva efter dessa värderingar? (Nyckelord: non-human nature, non-human species, interdependence, interrelation, value of nature, biophilia, transcendentalism, connection, "nature deficit", complexity, "expanded sense of self", becoming native, mixed community)

Natural Alien (kap 4)

- Vilka följder har det dominerande vetenskapliga tänkandet haft för den betydelse vi tillmäter känslor?
- Vad menar Evernden med att den moderna människan utmärks av "a distortion in the ratio of sensory influence"? Vilka följder har denna "förvrängning" fört med sig? (Nyckelord: literal interrelatedness, mänsklig varseblivning (perception), förnuft (objektivitet)-känsla)

Kompendiet

- Den här veckan har ni läst en artikel och en hemsida som berör vikten av värderingar när det kommer till samhällsförändring. Vilka lärdomar tar ni med er från att ha Values and frames handbook och Kasser (2011)?

Vecka 8

Everyday Ethics and Social Change (kap 5-6)

- I kapitel 5 nämner Peterson att det finns olika saker som gör att även fast vi säger att vi värderar naturen så agerar vi sedan inte därefter. Vilka orsaker till detta nämner hon? Och hur kan vi enligt henne "close the gap" mellan värderingar och beteende?
(Nyckelord: values, practices, behavior, "distancing", self-interest, economic considerations, structural factors, individualism, green consumerism, inconvenience, social capital, "first language", human exceptionalism, "good life", desires, pragmatism, action)
- I kapitel 6 skriver Peterson om hur det vi säger att vi värderar inte stämmer överens med hur vi sedan agerar. Till exempel att vi värderar familj, vänner och tid i naturen men att vi fokuserar på att tjäna pengar, jobba och köpa saker. Hur kommer sig detta? Hon pratar om en "practice-based ethic", vad är det? Vilka möjligheter och potentiella problem finns det med att förlänga våra personliga värderingar till det politiska och offentliga? Hur gör vi detta?
- Vilka slutsatser drar ni från kapitlen ni läst i boken? Är det något argument ni inte håller med om? Varför?
(Nyckelord: public realm, private life, systemic pressures, structural factors, environmental amnesia, time, metaethic, alienation, education of desire, political ethic, Scandinavia, Amish, relationality, community, encounter value)

Natural Alien (kap 5)

- Hur förklarar Evernden att den mänskliga arten är främmande (exotic) i sin miljö, oavsett hur denna ser ut?
- Evernden beskriver oss människor som "natural aliens" men menar att detta inte måste leda till en pessimistisk slutsats. Hur förklaras detta?
(Nyckelord: detail-perception, meaning-perception, exotic, biologisk nisch, neoteny, omognad, hemlöshet, Natural Alien)

Kompendiet

- Den här veckan har ni läst två olika texter i ert kompendium, en som berör religion och framförallt kristendom i relation till värderingar och den västerländska kulturen och en som berör relationen mellan människor och djur med utgångspunkt i skönlitteratur. Välj en av texterna och diskutera den utifrån några av följande frågeställningar:
  - Vad har författaren för syfte med texten?
  - Har författaren en tes eller ett budskap? Vilket är det i så fall?
  - Vilka antaganden gör författaren i sin text?
  - Vilka begrepp är centrala i texten?
  - Vilka insikter eller lärdomar tar ni med er från att ha läst texten?
  - Vilka frågor skulle ni vilja ställa till författaren av texten?

Form och inlämning

Dokumentet som ni lämnar in ska vara ett *kortfattat diskussionsprotokoll* och ni behöver inte lägga stort fokus på textkvalitén, det är ert samtal som är det centrala. I diskussionsprotokollet ska det framgå vilka av veckans frågor som ni har diskuterat och era samtal ska sammanfattas kortfattat. Diskussionsprotokollet ska inte vara längre än tre sidor och det kan vara i punktform. Inlämningen är en grupp-inlämning och det räcker att en från varje grupp lämnar in dokumentet.

UPPSALA
UNIVERSITET

Inlämningarna sker på studentportalen (www.studentportalen.uu.se) senast fredagar under vecka 4-8 klockan 23.59. Skriv allas namn och ert gruppnummer högst upp på alla papper (lämpligen i sidhuvudet) samt döp filen enligt följande mall:

"GruppX.Efternamn1.Efternamn2.Efternamn3.Litteratursamtal.veckaX".

Uppgiften kommer att betygsättas U-G.

Lycka till!

Kursledningen - Sanna och Malin